

CANCERUL DE COL UTERIN VA FI PREVENIT ÎN REPUBLICA MOLDOVA PRIN PROGRAME DE SCREENING CERVICAL ORGANIZAT

CONTEXT

Cancerul de col uterin este una din formele de cancer la femei ce poate fi prevenit cel mai ușor. Cauzat în special de infecția cu Virusul Papillomei Umane (HPV), acesta se dezvoltă într-o perioadă de până la zece ani, timp în care orice femeie reușește să-și efectueze un screening cervical de prevenție pentru a depista și a trata leziunile precanceroase de cel puțin trei ori. Cu toate acestea, aproape în fiecare zi în R. Moldova o femeie este diagnosticată cu cancer de col uterin, iar la fiecare trei zile una moare din cauza acestei maladii. Se întâmplă deoarece femeile nu sunt informate despre serviciile de screening cervical și se adresează prea târziu la medicul de familie, iar sistemul de sănătate nu este pregătit suficient să răspundă acestor provocări.

Practica demonstrează că aproape toate cazurile de cancer de col uterin ar putea fi prevenite prin programe de screening cervical bine organizate și vaccinare contra HPV la vârsta adolescenței. În țările unde asemenea programe se desfășoară la scară națională, incidența cancerului de col uterin este mult mai scăzută. În Marea Britanie, de exemplu, programul de screening cervical lansat în 1988 a salvat viețile a peste 4,500 de femei anual, iar Finlanda are una dintre cele mai scăzute rate de cancer de col uterin din lume.

În R. Moldova Programul de Screening de Col Uterin organizat este abia la început de cale. De cele mai multe ori screeningul cervical se face ocazional, atunci când femeile se adresează la medic în mod independent. Acest fapt nu garantează, însă, că toate femeile din grupul de vârstă 25-61 de ani ajung să efectueze screeningul o dată la trei ani, după cum se recomandă, fapt care duce la o incidență sporită a cancerului de col uterin. Conform statisticilor, mai mult de 1,500 de femei s-au îmbolnăvit de cancer de col uterin în ultimii cinci ani, iar altele peste 1,000 și-au pierdut viața. Sunt afectate în special femeile tinere, cu vârsta între 35-45 de ani, ceea ce are repercusiuni grave asupra vieții lor, a familiilor lor și a întregii societăți.

SCOP

Reducerea numărului cazurilor de îmbolnăvire și a mortalității cauzate de cancerul de col uterin:

Pe de o parte, sistemul de sănătate va fi pregătit să ofere servicii de sănătate de calitate în domeniul prevenirii cancerului de col uterin, iar pe de altă parte femeile vor fi informate și încurajate să se adreseze la medicul de familie în timp util.

Proiect: Prevenirea cancerului de col uterin în Republica Moldova

Durata: 2017-2020

Buget: 1, 200.000 USD

Beneficiari: Femei cu vârsta de 25-61 de ani și fete adolescente

Acoperire teritorială: Republica Moldova

Parteneri:

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Fondul ONU pentru Populație (UNFPA), Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC), Asociația Internațională pentru prevenirea cancerului de col uterin (ICCA), Organizația Mondială a Sănătății (OMS).

STATISTICI CHEIE

Aproape zilnic în Republica Moldova o femeie este diagnosticată cu cancer de col uterin. La fiecare trei zile o femeie moare din cauza acestei maladii.

OBIECTIVE

Creșterea accesului femeilor de 25-61 de ani și fetelor adolescente la servicii de calitate de screening cervical și vaccinare anti-HPV:

- ▶ O pătrime din specialiștii Asistenței Medicale Primare, din toate raioanele Republicii Moldova, vor fi instruiți să efectueze corect testele de screening cervical;
- ▶ Personalul medical din șase laboratoare citologice și histopatologice din țară (din cadrul Institutului Mamei și Copilului, Institutului Oncologic, Centrului Republican de Diagnostică Medicală, AMT Centru, Spitalului municipal Bălți și Spitalului raional Cahul) va fi instruit în prelucrarea și examinarea testelor și raportarea rezultatelor;
- ▶ Personalul medical din 18 cabinete de colposcopie din Chișinău și alte raioane ale țării, va fi instruit să realizeze corect examinarea colposcopică, să interpreteze rezultatele și să asigure conduita cazului, fie prin tratament, fie prin referire la următorul nivel de intervenție;
- ▶ Trei laboratoare vor fi dotate cu echipament performant;
- ▶ Actele normative ce reglementează screeningul cervical vor fi revizuite și actualizate în corespundere cu standardele internaționale în domeniu;
- ▶ Module de instruire în domeniul screeningului cervical vor fi integrate în curricula universitare și ale colegiilor de medicină și farmacie;
- ▶ Va fi creat Registrul Electronic de Screening Cervical ca parte a Sistemului Informațional Integrat în Sănătate pentru a monitoriza conduita cazurilor;
- ▶ Va fi consolidată Unitatea de Coordonare și Monitorizare a Screeningului Cervical din cadrul Institutului Mamei și Copilului;
- ▶ Va fi introdusă vaccinarea contra HPV în perioada adolescenței, care va complementa serviciile de screening cervical, împreună asigurând prevenirea eficace a cancerului de col uterin.

Creșterea nivelului de sensibilizare și informare a femeilor de 25-61 de ani și a fetelor adolescente privind screeningul cervical și vaccinarea anti-HPV și a cererii față de aceste servicii de sănătate:

- ▶ Va fi efectuat un Studiu al cunoștințelor, atitudinilor și practicilor femeilor cu privire la serviciile de screening cervical și adresabilitatea la medicul de familie;
- ▶ Va fi elaborată și implementată o strategie de comunicare pentru schimbare de comportament;
- ▶ Jurnaliștii din mass-media națională și locală vor fi instruiți să informeze corect publicul despre prevenirea cancerului de col uterin;
- ▶ Va fi dezvoltată o platformă online, cu informație relevantă pentru femeile eligibile pentru screening și fetele adolescente;
- ▶ Vor fi create parteneriate dintre asociațiile medicale profesionale, societatea civilă, instituțiile de învățământ din domeniul medical și partenerii de dezvoltare pentru o mai bună colaborare în acest domeniu.

IMPACT

- ▶ Peste **760, 000** de femei cu vârsta de **25-61** de ani vor beneficia de servicii de screening cervical pentru prevenirea cancerului de col uterin;
- ▶ Cazurile de îmbolnăvire cu cancer de col uterin se vor reduce cu **20%** până în **2025**;
- ▶ Mortalitatea cauzată de cancerul de col uterin se va reduce cu **5%** până în **2025**;